

«Κλείδωσε» νέα δράση για ανακαίνισης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων με ήπια ενεργειακή αναβάθμιση.

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΦΟΥΣ 500 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Ανακαίνισεις με επιδότηση

Αυξημένη κατά 100 εκατ. ευρώ η δράση που θα «τρέξει» από Μάιο. Δικαιούχοι, επιλέξιμες δαπάνες και προϋποθέσεις

Στα 500 εκατ. ευρώ οριστικοποιήθηκε ο προϋπολογισμός του νέου προγράμματος ανακαίνισης κατοικιών, κατασκευής πριν από το 1990 (από 400 εκατ. ευρώ που είχε ανακοινωθεί αρχικά). Το πρόγραμμα αναμένεται να τρέξει από τον Μάιο, με το ποσοστό επιδότησης να ξεκινά από το 70% και να φτάνει το 95% για κάθε κατοικία.

Η επιδότηση έως και το 95% της δαπάνης της ανακαίνισης των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων με ήπια ενεργειακή αναβάθμιση κατά προτεραιότητα παλαιών ακινήτων θα έχει ανώτατο όριο τις 36.000 ευρώ ανά κατοικία.

Οι όροι

Με βάση αυτά τα δεδομένα, η επιδότηση φτάνει τα 300 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο για κατοικίες έως 120 τ.μ. Ο στόχος είναι να

ανανεωθούν σπίτια, τα οποία πρόκειται να ανοίξουν για να μπορούν να ενοικιαστούν ή να πωληθούν. Στην κατεύθυνση αυτή, οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν κυρίως εργασίες ανακαίνισης (αλλαγή κουζίνας και μπάνιου, αντικατάσταση κουφωμάτων, ηλεκτρολογικές και υδραυλικές παρεμβάσεις, ήπια ενεργειακή αναβάθμιση, όπως π.χ. εξωτερική μόνωση, μόνωση οροφής, τοποθέτηση πλιακού θερμοσίφωνα, αντικατάσταση παλιών κλιματιστικών με αντλίες θερμότητας).

Τα αυξημένα ποσοστά επιδότησης προβλέπονται για άτομα με αναπηρία, τρίτεκνους, πολύτεκνους, μο-

νογοναϊκές οικογένειες, νέους από 25 έως 35 ετών, καθώς και για ακίνητα που βρίσκονται σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές. Στόχος της σημαντικής αυτής δράσης είναι η αύξηση της προσφοράς κατοικιών και η ενίσχυση της ποιότητας ιδιοκατοίκησης. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν μονοπρόσωπα νοικοκυριά με εισόδημα 25.000 ευρώ, ζευγάρια με ετήσιο εισόδημα έως και 35.000 ευρώ το οποίο θα αυξάνεται κατά 5.000 ευρώ για κάθε ανήλικο παιδί και δεν θα υπάρχει ηλικιακός περιορισμός όπως στο «Σπίτι μου Ι» και «Σπίτι μου ΙΙ».

Επίσης, ο κάθε ιδιοκτήτης θα

μπορεί να υποβάλλει αίτηση για περισσότερα από ένα ακίνητα που είναι σήμερα κλειστά και θέλει να τα ανακαινίσει για να τα επαναφέρει σε χρήση κάθε είδους της ιδιοκατοίκησης μη εξαραιμένης. Προϋπόθεση για την ένταξη στο πρόγραμμα θα είναι ο δικαιούχος να έχει νόμιμο τίτλο κατοχής ή δικαιωμάτων επί του ακινήτου.

Ανακατεύθυνση

Οι τελευταίες αλλαγές ήρθαν με την οριστικοποίηση της ανακατεύθυνσης συνολικά 2,13 δισ. ευρώ του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε δράσεις στις οποίες δίνει πλέον προτεραιότητα η

Στόχος η αύξηση της προσφοράς κατοικιών και η ενίσχυση της ποιότητας ιδιοκατοίκησης

Επιπλέον πόροι για την Αμυνα

ΣΤΙΣ νέες στρατηγικές προτεραιότητες, στον τομέα της Αμυνας, η ανακατεύθυνση πόρων του ΓΣΠΑ θα έχει ως στόχο να καλύψει το επιπλέον 1,5% του ΑΕΠ αιτιώσυνα συνολικά 5% του ΑΕΠ που συμφωνήθηκε να αυξηθούν οι ελάχιστες ετήσιες αμυντικές δαπάνες στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ. Η ανακατεύθυνση πόρων αφορά περιφερειακά έργα πολιτικής προστασίας και μεταφορών.

Για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα δεν υπάρχουν ηλικιακοί περιορισμοί.

Ειδική μέριμνα για άτομα με αναπηρία, τρίτεκνους, πολύτεκνους, μονογονεϊκές οικογένειες, νέους 25-35 ετών, καθώς και για κατοικίες σε ορεινές -νησιωτικές περιοχές

Συμμετέχουν μονοπρόσωπα νοικοκυριά με εισόδημα 25.000€, ζευγάρια με ετήσιο εισόδημα έως 35.000€. Προσαυξήσεις 5.000 ευρώ για κάθε ανήλικο παιδί

έως και 36.000€

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Από το ποσό αυτό, 1,91 δισ. ευρώ αφορούν στην εισαγωγή νέων στρατηγικών προτεραιοτήτων, ενώ 224 εκατ. ευρώ αφορούν σε, ήδη, υφιστάμενες κρίσιμες προτεραιότητες.

Ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης, επεσήμανε: «Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της ενδιάμεσης αναθεώρησης των προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027 αποτελεί μια εθνική επιτυχία. Ειδικά για τη στέγαση, είναι σημαντικό ότι η πρωτοβουλία και η διαπραγμάτευση του πρωθυπουργού για την εξασφάλιση ευρωπαϊκών πόρων που θα χρηματοδοτηθούν με επιδότηση ανακαινίσεις ιδιωτικών κατοικιών, σε συνδυασμό με την ενεργειακή τους αναβάθμιση, αποτελεί μια πρωτόγνωρη δράση πανευρωπαϊκά για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος». ■

Για εθνική επιτυχία έκανε λόγο ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης, με αφορμή την αναθεώρηση του ΕΣΠΑ.

Μεγάλη προσφορά κατοικιών με τιμή άνω των 200.000 ευρώ

Το 69% των επίδοξων αγοραστών, όμως, αναζητάει σπίτι αξίας έως 200.000 ευρώ

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Υπερδιπλάσια παρουσιάζεται η προσφορά κατοικιών άνω των 200.000 ευρώ σε σχέση με εκείνες που κοστίζουν έως το ποσό αυτό στην Αττική, τη στιγμή που η ζήτηση είναι η ακριβώς αντίθετη. Συγκεκριμένα, επτά στους 10 (69%) αγοραστές αναζητούν ακίνητα αξίας έως 200.000 ευρώ, όπως προκύπτει από έρευνα που πραγματοποιήθηκε το Υπικό, εταιρεία αγοραπωλησιών ακινήτων, που αποτελεί προϊόν της συνεργασίας ανάμεσα στην Εθνική Τράπεζα και στην Qualco. Η έρευνα παρουσιάστηκε στην εκδήλωση «Ελλάδα 2026. Επιχειρείν, Ακίνητα, Επενδύσεις», που διοργάνωσε ο επενδυτής και αναλυτής ακινήτων Ηλίας Παπαγεωργιάδης.

Με βάση τα ευρήματα του Υπικού, μόλις το 18% των ενδιαφερόμενων αγοραστών αναζητάει ακίνητα αξίας άνω των 300.000 ευρώ, ενώ το 30% κινείται μέχρι τις 100.000 ευρώ. Πρόκειται για μια εμφανή αντιστοιχία μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς, κάτι που εξηγεί σε μεγάλο βαθμό και τη δυσκολία πρόσβασης της πλειονότητας των ενδιαφερομένων στην αγορά κατοικίας. Σύμφωνα με τον Γιώργο Γκιώκα, εκπρόσωπο του Υπικού, «μελετήσαμε την περιοχή της Αττικής και με βάση τα στοιχεία διαπιστώσαμε πως η έλλειψη ακινήτων που οι αγοραστές να θεωρούν πιο προσιτά είναι μεγάλη, την ώρα που τα ακίνητα με τιμολόγηση πάνω από 200.000 ευρώ δείχνουν περισσότερα, ενώ πάνω από τις 400.000 ευρώ εντοπίζεται πλέον σημαντικό μεγαλύτερο διαθέσιμο στοκ σε σχέση με τη ζήτηση».

Στο πλαίσιο αυτό, όπως σημειώνει ο κ. Παπαγεωργιάδης, «υπάρχει μεγάλη έλλειψη ακινήτων μικρών επιφανειών και με τιμές κάτω των 100.000 ευρώ, ενώ όσο αυξάνεται η ζητούμενη τιμή τόσο μειώνεται το έλλειμμα προσφοράς, παρότι σε κάθε περίπτωση συνεχίζει να υφίσταται μέχρι το ψυχολογικό όριο των 200.000 ευρώ». Με βάση τη σχετική ανάλυση, στην κατηγορία έως τις 100.000 ευρώ εντοπίζεται έλλειμμα προσφοράς που προσεγγίζει το 20%, έναντι της ζήτησης, ποσοστό που διαμορφώνεται σε -8% για τα ακίνητα από 100.000 έως 150.000 ευρώ και -5% για εκεί-

ΑΚΙΝΗΤΑ
Ζήτηση
ανά διαθέσιμο
ποσό και
ανά πρόστιο

ΠΕΡΙΟΧΗ	<€100.000	€100.000-€150.000	€150.000-€200.000	€200.000-€300.000	€300.000-€400.000	>€400.000
Αθήνα - ανατολικά πρόστιο	1%	0%	0%	0%	0%	0%
Αθήνα - βόρεια πρόστιο	5%	4%	4%	4%	2%	4%
Αθήνα - δυτικά πρόστιο	4%	2%	1%	1%	0%	1%
Αθήνα - κέντρο	11%	6%	4%	3%	1%	4%
Αθήνα - νότια πρόστιο	7%	7%	7%	4%	2%	3%
Πειραιάς	1%	0%	0%	0%	0%	0%
Πρόστιο Πειραιά	1%	0%	0%	0%	0%	0%
Υπόλοιγα Αττικής	1%	0%	0%	0%	0%	0%
ΣΥΝΟΛΟ	30%	22%	17%	12%	6%	14%

ΠΗΓΗ: Υπικό

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μόλις το 18% των ενδιαφερόμενων αγοραστών αναζητάει ακίνητα αξίας άνω των 300.000 ευρώ, σύμφωνα με έρευνα του Υπικού.

να που κοστολογούνται από 150.000 έως 200.000 ευρώ. Στον αντίποδα, πλεόνασμα προσφοράς κατά 15% συγκριτικά με τη ζήτηση παρατηρείται στην κατηγορία των ακινήτων άνω των 400.000 ευρώ.

Όσον αφορά τις περιοχές ενδιαφέροντος, το 84% της ζήτησης αφορά τρεις βασικές ζώνες της Αττικής, τα νότια πρόστιο (30%), το κέντρο της Αθήνας (29%) και τα βόρεια πρόστιο (24%). Αντιθέτως, 9% της ζήτησης αφορά τα δυτικά πρόστιο και μόλις 7% τις υπόλοιπες περιοχές της Αττικής, όπως

ο Πειραιάς (2%), τα πρόστιο του Πειραιά (2%), τα ανατολικά πρόστιο (2%) και το υπόλοιπο της Αττικής (1%).

Παράλληλα, οι αγοραστές αναζητούν μεγάλες επιφάνειες αλλά με μικρές τιμές, συνδυασμός ασφαλώς που δεν υφίσταται στη σημερινή πραγματικότητα της αγοράς. Ειδικότερα, το 52% των υποψήφιων αγοραστών αναζητάει ακίνητα επιφάνειας από 80 έως 120 τ.μ., ενώ ένα πρόσθετο 25% κινείται ακόμα πιο ψηλά, επιθυμώντας κατοικίες άνω των 120 τ.μ., τη στιγμή που, όπως προκύπτει από τα στοιχεία, οι περισσότεροι δεν μπορούν να διαθέσουν πάνω από 200.000 ευρώ. «Αν δούμε τις επιφάνειες που αναζητούν οι υποψήφιοι αγοραστές στο site του Υπικού, θα διαπιστώσουμε πως προς το παρόν τα "θέλω" και τα "μπορώ" των περισσότερων από αυτούς δεν έχουν ευθυγραμμιστεί», σημειώνει ο κ. Παπαγεωργιάδης. Λιπομένως, σύμφωνα με τον ίδιο, «παρατηρείται ση-

μαντική ανισορροπία ανάμεσα στις ανάγκες που νιώθουν οι πολίτες να καλύψουν οι πολλοί και την οικονομική τους δυνατότητα για να το επιτύχουν». Ασφαλώς σε αυτό το φαινόμενο ρόλο διαδραματίζουν και οι διάφορες στρεβλώσεις στην αγορά, όπως, για παράδειγμα, οι υπερβολικές προσδοκίες που τρέφουν πολλοί ιδιοκτήτες, που θεωρούν ότι μπορούν να πουλήσουν το παλιό τους ακίνητο σε μια τιμή που υπερβαίνει κατά πολύ την εύλογη αξία του, με αποτέλεσμα να το θέτουν ουσιαστικά εκτός αγοράς.

Επίσης, σύμφωνα με τον κ. Γκιώκα, «η πλειονότητα των πολιτών αναζητάει ακίνητα που να βρίσκονται από τον πρώτο έως και τον τρίτο όροφο σε μια πολυκατοικία, προσηλαθώντας να αποφύγουν τα ρετιρέ κ.λπ. Μόλις 14% όσων αναζητούν ακίνητο μέσω του Υπικού επέλεξαν να ψάξουν κάτι που να βρίσκεται κάτω από τον πρώτο όροφο (ισόγειο, ημι-υπόγειο κ.λπ.)».

Σταθερά τα «πανωτόκια» στα χρέη προς τον ΕΦΚΑ

Για να μην επηρεαστούν από ενδεχόμενη αύξηση επιτοκίων από την ΕΚΤ

Αναστέλλεται έως τον Σεπτέμβριο του 2027 η αύξηση του επιτοκίου οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος ανόδου λόγω του αντίστοιχου επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

Του Βασίλη Αγγελόπουλου
vaggelopoulos@naftemporiki.gr

ΣΧΕΤΙΚΗ διάταξη (αρ. 109) προσιέθηκε στο φορολογικό νομοσχέδιο που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, έτσι ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος να προκύψει αύξηση της οφειλής για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει χρέος προς τον ΕΦΚΑ και έχει καταγραφεί στο μητρώο του ΚΕΑΟ. Το σχετικό επιτόκιο θα διατηρηθεί στο 8,5% έως και τις 12 Σεπτεμβρίου 2027, όπως ορίζεται χαρακτηριστικά.

Πότε μεταβάλλεται

Υπενθυμίζεται ότι το συγκεκριμένο επιτόκιο μεταβάλλεται και προσδιορίζεται εκ νέου μόνο εάν μεταβληθεί το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ σε ποσοστιαία κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτό που ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 2014. Για να μην προκληθεί μια πρόσθετη επιβάρυνση προς τους οφειλότες, επιλέχθηκε η λύση του διευτού «μαγώματος».

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τον τελευταίο διαθέσιμη έκθεση του ΚΕΑΟ, από τα 51,31 δισ. ευρώ που ανήλθε το χρέος προς την κοινωνική ασφάλιση στο τέλος του 2025, τα 21,28 δισ. ευρώ (41,47%) αφορούσαν πρόσθετα τέλη και τα υπόλοιπα 30,02 δισ. ευρώ ήταν κύρια οφειλή.

Ενδεικτικό της πίεσης που ασκείται στο συνολικό χρέος είναι και το γεγονός ότι σε ένα τμήσιμο το χρέος αυξήθηκε και οι 633.977.202 ευρώ. Από αυτά, όμως, οι 447.917.850 ευρώ (70,7%) ήταν πρόσθετα τέλη.

Άλλες ρυθμίσεις

Σε άλλες διατάξεις που ενσωματώθηκαν στο φορολογικό νομοσχέδιο και σχετίζονται με

ασφαλιστικά ζητήματα, προκύπτουν τα εξής:

● **ΤΕΚΑ:** Το Ταμείο Επιχειρηματικής Κεφαλαιοποικτικής Ασφάλισης θα έχει το δικαίωμα με απόφαση Δ.Σ. και χρησιμοποιώντας τον Κανονισμό Προμηθειών να συνάψει συμβάσεις για εκτέλεση έργων, εκκίνηση μελετών, προμήθεια αγαθών ή παροχή υπηρεσιών. Επίσης, τυχόν χρέος προς το ΤΕΚΑ εμφανίζεται με τόκους και προσαυξήσεις, όπως προβλέπεται και για τις ασφαλιστικές εισφορές υποχρεωτικής ασφάλισης. Οι απαιτήσεις του Ταμείου για λιξιπρόθεσμες εισφο-

ρου ΕΦΚΑ με συμβατικά διάρκεια άνω των 20 ετών, αν έχουν διατεθεί ποσά άνω των 2 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση επενδυτικού προγράμματος από τον μισθωτή, συμψηφίζονται με το μέρος των καταβλητέων μισθωμάτων ή του ανταλλαγματός που υιοθετείται σε ποσοστό επί του επίσημου κύκλου εργασιών της επιχείρησης. Ο συμψηφισμός δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ και εκτείνεται στα έτη που διαρκεί η μίσθωση και τα οποία έπονται της ολοκλήρωσης του επενδυτικού προγράμματος. Προϋπόθεση είναι το επενδυτικό πρόγραμμα να συνεκτελεί στην αύξηση της αξίας του ακινήτου.

● **Επιχειρηματική σύνταξη:** Για απονομή επιχειρηματικής σύνταξης, αν υπάρχει διαδοχικός χρόνος ασφάλισης ορίζεται ότι η σχετική πράξη εκδίδεται από τον πρώην ενιαιοσύμμετο φορέα, τρέα, κλάδο ή λογαριασμό στο οποίο υποβλήθηκε η σχετική αίτηση. Το σύνολο του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον απονέμοντα φορέα ως χρόνος που διαγίθηκε στην ασφάλισή του. Αυτό ισχύει τόσο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για καθορισμό του ποσού της σύνταξης.

● **Αναπηρία - Συνταξιοδότηση:** Με ποσοστό αναπηρίας ισολάχιστον 67% θα συνταξιοδοτούνται εφεξής όσοι πάσχουν από κληρονομική σιδηροβλαστική αναμία, φρεσκομείζα, μισσιθένα και μισσιθένα.

Με το «μάγωμα» του επιτοκίου δεν θα προκύψει αύξηση της οφειλής για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει χρέος προς τον ΕΦΚΑ.

8,5%

θα είναι το επιτόκιο για οφειλές σε ασφαλιστικά ταμεία έως και τις 12 Σεπτεμβρίου 2027

ρές εισπράττονται από το ΚΕΑΟ. Για τη χορήγηση αποδοτικού ασφαλιστικού ενημερωτικού από το ΤΕΚΑ δεν λαμβάνονται υπόψη καθυστερούμενες ή λιξιπρόθεσμες οφειλές μέχρι 100 ευρώ. Οι οφειλές προς το ΤΕΚΑ μπορούν να ρυθμιστούν σε τμηματικές καταβολές.

● **Μισθώσεις ακινήτων:** Για περιπτώσεις μισθώσεων ακινήτων

51,3 δισ. €

ήταν στο τέλος του 2025 το χρέος προς την κοινωνική ασφάλιση.

Ακόμη πιο κρίσιμη γίνεται η ανάγκη για την απορρόφηση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Του **Σταμάτη Ζηνοπούλου**
szisbntsu@navtemporiki.gr

Στο ύψος ή άλλως πειστικό χρονοδιάγραμμα πανελλαδικών μνημών που απομένουν για την ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης, ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή επιβάλλει να μη χάσει ούτε ένα ευρώ που θα μπορούσε να ενισχύσει την ανάπτυξη.

Ειδικότερα, αν και απομένουν μόλις μόντε μήνες για το οριστικό κλείσιμο του προγράμματος στο τέλος Αυγούστου 2026, οι εξελίξεις κάθε άλλο παρά ευνοϊκές είναι, καθώς η χώρα μας θα πρέπει να απορροφήσει 11,4 δισ. ευρώ επιχειρηγέσεων και δανείων, υπό την προϋπόθεση ότι θα υλοποιηθεί απλό το διάστημα σχεδόν 180 ορόσημα, δηλαδή μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις. Η κατάσταση φαίνεται να είναι ακόμη πιο δύσκολη στο δανειακό σκέλος του προγράμματος, καθώς η απορρόφηση φαίνεται να έχει κλείσει «αβάντι», με τις υψιθέες να ορέφρον και στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Έως αναίτη στιγμή, η Ελλάδα, το υψιθέο επιτά αναπράτων πληροφορίας από επιχειρηγέσεις και έξι από το σκέλος των δανείων, έχει απορροφήσει σχεδόν 24,6 δισ. ευρώ από τα συνολικά 36 δισ. που της αναλογούν από το Ταμείο. Συγκεκριμένα, στο σκέλος των επιχειρηγέσεων έχει απορροφήσει 12,9 δισ. ευρώ από τα 18,3 δισ. ευρώ και από το σκέλος των δανείων 11,7 δισ. ευρώ από τα σύνολο των 17,7 δισ. ευρώ. Δηλαδή, απομένουν προς απορρόφηση 5,4 δισ. ευρώ από τις επιχειρηγέσεις και 6 δισ. ευρώ

από το σκέλος των δανείων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για την είσοδο των 24,6 δισ. ευρώ η χώρα μας κλήθηκε να υλοποιήσει 204 ορόσημα, εντός τεσσάρων ετών. Ωστόσο, για την απορρόφηση των υπόλοιπων 11,4 δισ. ευρώ θα πρέπει να υλοποιηθεί άλλα 180 ορόσημα. Καθίσταται προφανές ότι ο στόχος κάθε άλλο παρά εύκολος είναι, αφού το διάστημα που απομένει είναι ελάχιστο. Μάλιστα, για τα δάνεια ο χρόνος είναι ακόμη πιο πιεστικός, καθώς η ημερομηνία συμβασιολογίας τους εκπνέει στις 29 Μαΐου, δηλαδή σε δύο μήνες.

Πο βαρύ κρίνεται η διαφορά

24,6
ΔΙΣ. ΕΥΡΩ

έχει απορροφήσει μέχρι στιγμής η Ελλάδα από το Ταμείο Ανάκαμψης

που θα ακολουθηθεί για τις επιχειρηγέσεις, διότι η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που προβλέπονται μπορεί να φτάσει έως και το τέλος του προγράμματος (Αύγουστος).

Αν και από το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών υπάρχει η διαβεβαίωση ότι δεν πρόκειται να χαθούν πόροι, η κατάσταση κάθε άλλο παρά εύκολη είναι. Ενδεχομένως να ζητηθεί μία ακόμη τελεσιπαία αναθεώρηση του προγράμματος, ώστε στην εκπαρά του να αντικατασταθούν ορόσημα που με βεβαιότητα δεν θα εκπληρωθούν με άλλα, πιο εύκολα.

Αυτή είναι μια πρακτική που έχει ακολουθηθεί σε όλα τα δια-

δρομή υλοποίησης του Ταμείου, με σημαντικότερο σιαθέρο την αναθεώρηση του περασμένου φθινοπώρου, όπου έργα ύψους σχεδόν 1 δισ. ευρώ που είχαν καθυστερήσει αντικαταστάθηκαν με άλλα που εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθούν.

Τα δάνεια

Δύσκολο εγχείρημα είναι και η απορρόφηση των δανείων, με το οικονομικό επιτελείο να επιλέγει τη λίστα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, η οποία εφάρσων λάβει τις ευρωπαϊκές πιστοπολήσεις (pillar assessment) θα αξιοποιηθεί περίπου 2 δισ. ευρώ, από τα οποία θα δημιουργηθούν σταχυιμένα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση υπερευθύνων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ο στόχος αυτός φαίνεται ότι θα επιτευχθεί, βελτιώνοντας έτσι κατά πολύ τις προϋποθέσεις απορρόφησης των δανειακών πόρων.

Τα επόμενα αιτήματα

Το όγδοο αίτημα πληρωμής των επιχειρηγέσεων, που σχεδιάζεται να υποβληθεί τον Απρίλιο, προβλέπει ότι θα πρέπει να έχουν καλυφθεί 32 ορόσημα και στόχοι, εκ των οποίων 13 ορόσημα αφορούν μεταρρυθμίσεις και 19 επενδύσεις. Για το ένατο και τελευταίο αίτημα πληρωμής, που θα πρέπει να υποβληθεί τέλος Αυγούστου, θα πρέπει να καλυφθεί ο αριθμός ρεκόρ των 133 ορόσημων, εκ των οποίων 19 μεταρρυθμιστικά και 114 επενδυτικά.

Σε ό,τι αφορά το σκέλος των δανείων για το έβδομο αίτημα πληρωμής που σχεδιάζεται να υποβληθεί τον Μάιο θα πρέπει να καλυφθούν δύο ορόσημα και στόχοι και για το όγδοο και τελευταίο αίτημα πληρωμής 10 ορόσημα και στόχοι.

Μεταρρυθμίσεις

Στις επιβλημιακές μεταρρυθμίσεις τις όγδοες δόσεις του Ταμείου Ανάκαμψης οι βασικότερες είναι οι εξής:

- Διμεσοργία του εργατοεπισίου τεχνικής νομοσύνης «Pharos» (πρόσβαση σε δεδομένα, υπολογιστικούς πόρους και κατάρτιση σε νεοσύστατες επιχειρήσεις και ΜμΕ)
- Θεσμικό πλαίσιο για τη διασφάλιση ποιότητας, την ασφάλεια των ασθενών και τη συμμετοχή τους στην παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης
- Ολοκλήρωση Κτηματογράφησης

Επενδύσεις

Στο σκέλος των επενδύσεων ξεχωρίζουν ο ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα της υγείας με επέκταση της δημιουργίας ραντεβού και την αναβάθμιση συστήματος

ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, οι εργασίες ανακαίνισης σε 19 νοσοκομεία, η ολοκλήρωση συστήματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των συστημάτων και των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και των Ελλήνων πολιτών (Gov.gr - messenger), η ολοκλήρωση επιχειρηγέσεων 100.000 μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την απόκτηση ψηφιακών εργαλείων.

Η 9η δόση

Από τις μεταρρυθμίσεις της ένατης δόσης οι σημαντικότερες είναι οι εξής:

- Η μείωση των καθυστερήσεων στην αναγκαστική εκτέλεση και δημιουργία μηχανισμού για τον επαναπροσδιορισμό των δικασίμων αναφορικά με τις ανακοινώσεις «μρο του πλειοψηφισμού» και «μετά τον πλειοψηφισμό»
- Η εκκίνηση της Εθνικής Στρατηγική Στέγωσης

- Η λειτουργία Ανάπτυξης Σχολικής Παραστατικών Τεχνών
- Ο νέος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Η ολοκλήρωση Ειδικών Χωροταξικών Πλασίων ΑΠΕ, Τουρισμού και Βιομηχανίας
- Η ολοκλήρωση της μεταρρυθμίσσης του ΟΔΕ

Αντίστοιχα στα βασικότερα έργα για την επίτευξη των οροσήμων της ένατης δόσης περιλαμβάνονται:

- Η παράδοση οδικού δικτύου Βόρειο Τμήμα Ε-65 (Τρικαλα - Λύγατα Οδός)
- Η κυκλοφορία 425 ηλεκτρικών λεωφορείων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

5,4
δισ. €
επιχειρηγέσεων από το ΤΑΑ πρέπει να αξιοποιηθεί η Ελλάδα μέχρι το τέλος Αυγούστου.

Πού θα κριθεί η πλήρης απορρόφηση των πόρων του ΤΑΑ

Ακόμη πιο επιτακτική καθιστά ο πόλεμος στο Ιράν την άντληση των 11,4 δισ. που απομένουν

180 ορόσημα του Ταμείου Ανάκαμψης πρέπει να υλοποιηθεί η Ελλάδα

Δίμηνο-φωτιά για αξιοποίηση 6 δισ. από το δανειακό σκέλος του ΤΑΑ

Του **Χάρη Γ. Σαββίδη**
csavbidis@naftemporiki.gr

ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ ακόμα έχουν υφαιζέες και δανε ιολήπτες, προκειμένου να ολοκληρώσουν ουμβάσεις δανεϊών που επιδιόκουν να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Συνολικά, η Ελλάδα δικαιούται 17,73 δισ. ευρώ, τα οποία θα αμολούν ι ουμμενική του Ταμείου σε επενδυτικό σχέδια τουλάχιστον διπλάσιας αξίας.

Εύφωνα με ανακοίνωση της ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, που επικαλείται τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, μέχρι τις 16 Μαρτίου είχαν καταρτιστεί συμβάσεις για 605 αιτήματα χρηματοδότησης 8,1 δισ. ευρώ από το Ταμείο. Συνυπολογίζοντας δάνεια που έχουν χορηγηθεί μέσω διεθνών χρηματοπιστωτικών Οργανισμών, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΠΕ) και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Αναπτυξιακής και Ανάπτυξης (ΕΒΑΔ), το Ταμείο έχει διαθέσει 9,8 δισ. ευρώ για χαμηλότοκα επιχειρηματικά δάνεια.

Αθροίζοντας και χρηματοδοτήσεις από το δανειακό σκέλος του

Ταμείου για δράσεις όπως στεγαστικά δάνεια για το Πρόγραμμα Σπίτι μου II, εγγυήσεις μέσω INVEST EU για ιν υρόβωση ο ιι χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ουμενέδουσι ου κεφάλαιο επιχειρηματικών αιτηματοχών της ελληνικής Αναπτύ-

γίσεων. Τα δύο αιτήματα που απομένουν υπάρχουν ακόμα 6 δισ. ευρώ προς απορρόφηση. Όμως εν μέρους πρόσφατα ιε τράπεζες ή αναπληρωτές ουπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης, οι ουμβάσεις για τα υπόλοιπα 6 δισ. ευρώ πρέπει να ουγραφούν μέχρι 29 Μαΐου. Η ροή των πόρων θα ακολουθήσει, παράλληλα με ιν υλοποίηση των επενδύσεων, οπότε η χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης προς την ελληνική οικονομία θα συνεχιστεί ιν επόμενη διετία.

Όπως επισημαίνει η ελληνική Ένωση Τραπεζών, οι ουμβάσεις χρηματοδότησης που έχουν καταρτιστεί αφορούν επενδύσεις 19,5 δισ. ευρώ, καθώς μέραν της ουμμετοχής του Ταμείου Ανάκαμψης (έως 50%), τουλάχιστον 20% των επενδύσεων οφείλει να χρηματοδοτείται με ίδια κεφάλαια και το υπόλοιπο καλύπτεται από δανειακό ιον έπι ιραπέως-μελών της ΕΕΓ (Πειραιώς, Εθνική, Eurobank, Alpha Bank, CrediaBank, Optrima). Συνυπολογίζοντας τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί μέσω διεθνών χρηματοπιστωτικών οργανισμών (ΕΠΕ, ΕΒΑΔ κ.λπ.), έχουν κινητοποιη-

θεί ιδιαίτερες επενδύσεις 21,58 δισ. ευρώ.

Ευνοϊκοί όροι

Τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης παρέχονται με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, με επιτόκιο 1% για τις μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις και 0,35% για τις μικρές επιχειρήσεις. Πάνω από τις μισές ουμβάσεις που έχουν ολοκληρωθεί αφορούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Περισσότερα από 8 στα 10 δάνεια κατευθύνθηκαν στους βεταικούς πόλους της ελληνικής οικονομίας: 34,6% στην ενέργεια, 27,2% στον τουρισμό και 23,5% στη βιομηχανία. Ειδικότερα, στον κλάδο της ενέργειας τα ουβασιοποιημένα αιτήματα ανέρχονται σε 137, με συνολικές επενδύσεις 6,1 δισ. ευρώ (2,8 δισ. ευρώ δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης). Στον κλάδο του τουρισμού καταγράφονται 241 ουβασιοποιημένα αιτήματα για συνολικές επενδύσεις 4,9 δισ. ευρώ (2,2 δισ. ευρώ δάνεια Ταμείου Ανάκαμψης). Βασίλειος

9,8
ΔΙΣ. ΕΥΡΩ

χαμηλότοκων επιχειρηματικών δανείων έχουν διατεθεί μέσω του ΤΑΑ

ζιακής Τράπεζας Επενδύσεων, ι ουνόλο των πόρων που έχει αντλήσει η Ελλάδα αγγίζει τα 11,7 δισ. ευρώ.

Την προηγούμενη εβδομάδα η Κομισιόν ενέκρινε το 6ο αίτημα πληρωμής της Ελλάδας στο σκέλος των δανείων και ι 7ο αίτημα στο σκέλος των επιχειρη-

Ανακατεύθυνση πόρων 2,13 δισ. από το ΕΣΠΑ

ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ πόρων ύψους 2,13 δισ. ευρώ του ΕΣΠΑ 2021-2027, οι οποίοι θα ουμμενιποιηθούν για τις νέες προτεραιότητες που θέτει η Κομισιόν και ειδικότερα για την άμυνα και τη στέγαση, ανακοίνωσε το ουπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Ειδικότερα, από τα 2,13 δισ. ευρώ, ι 1,91 δισ. ευρώ αφορά την εισαγωγή νέων στρατηγικών προτεραιοτήτων, ενώ 224 εκατ. ευρώ αφορούν ήδη υφιστάμενες κρίσιμες προτεραιότητες, οι οποίες είναι οι εξής:

- **προσική και βιώσιμη υείαση**
- ασφαλής πρόσβαση στο νερό και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων
- ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μέσω χρηματοδότησης κρίσιμων τεχνολογιών από ιν Πλατφόρμα Στρατηγικών Τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP)
- οπτική ια άμυνας, ια ασφαλείας και της πολιτικής ετοιμότητας

● επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης,

Κατανομή

Ανά ποσό προϋπολογισμού, ι περισσότερα λαμβάνει η προτεραιότητα «Στηρίξη άμυνας και ασφάλειας» με προϋπολογισμό 638 εκατ. ευρώ, ακολουθούν η «Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας - STEP» με προϋπολογισμό 569 εκατ. ευρώ, η «Βιώσιμη στέγαση» με προϋπολογισμό 456 εκατ. ευρώ, η «Ασφαλής πρόσβαση στο νερό και βιώσιμη διαχείριση και ανθεκτικότητα των υδάτινων όρων» με προϋπολογισμό 356 εκατ. ευρώ και η «Επιτάχυνση ενεργειακής μετάβασης» με προϋπολογισμό 113 εκατ. ευρώ.

Με ιν αναθεώρηση του προγράμματος, η Ελλάδα λαμβάνει παράταση της ευιλεξητότητας των δαπανών του Προγράμματος ΕΣΠΑ 2021-2027 κατά ένα έτος (έως το 2030), καθώς και χορήγηση επιπλέον προκαταβολών ύψους 650 εκατ. ευρώ,

εκ των οποίων 450 εκατ. ευρώ έχουν ήδη εισεραθεί στη χώρα.

Ανακαίνιση κατοικιών

Ειδικά στον τομέα της προσωτικής και βιώσιμης στέγασης, η Ελλάδα σχεδίασε και διαπραγματεύτηκε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια πρωτοποριακή δράση για τη χρηματοδότηση με επιδότηση για ανακαίνιση ιδιωτικών κατοικιών με ήπια ενεργειακή αναβάθμιση, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 500 εκατ. ευρώ, ποσό που έχει ήδη δεσμευθεί για τη δράση αυτή με εκχωρήσεις πόρων από 14 διαφορετικά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Η συγκεκριμένη δράση θα χρηματοδοτήσει με επιδότηση, που ξεκινά από 70% και φτάνει έως ι 95%, κκενιότα ή και ανισοτιμ παλαιά στίπια. Η δράση θα απευθύνεται σε νοικοκυριά με χαμηλά αλλά και μεσαία εισοδήματα, που δεν διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους για ιν

ανακαίνιση και αξιοποίηση της περιουσίας τους. Τα αυτημένα ποσοστά επιδότησης προβλέπονται για άτομα με αναπηρία, ιφιτεκνους, πολυτεκνους, μονογονεϊκές ουκαγένειες, νέους από 25-35 ετών, καθώς και για ακίνητα που βρίσκονται σε ορεινές και υπαιθρικές περιοχές. Στόχος της σημαντικής αυτής δράσης είναι η αύξηση της προσφοράς κατοικιών και η ενίσχυση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Εύφωνα με τον αναπληρωτή ουπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικό Παπαθανάση, η ανακοίνωση των ουβασιοποιημένων της ενδιάμεσης αναθεώρησης των προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027 αποτελεί μια εθνική επιτυχία. Αποτυπώνει με τον πλέον επίσημο τρόπο ότι η ουμμενιτική ουλειότητα παράγει μετρήσιμο αποτέλεσμα. Ιστοποιεί ότι η βούληση να μη χαθεί ούτε ένα ευρώ από τους πόρους που έχουμε στη διάθεση μας γίνεται πράξη». Βασίλειος

Μόλις πέντε μήνες απομένουν για το οριστικό κλείσιμο του Ταμείου Ανάκαμψης.

- Η ηλεκτρική διασύνδεση Κυλάδων (Νάξος, Σέριφος, Μήλος, Φολέγανδρος και Λατομύνη)
- Η ολοκλήρωση ανακαίνισαν σε 80 νοσοκομεία και 156 κέντρων υγείας
- Η εκτέλεση 150 έργων οδικής ασφάλειας, 50 έργων ύδρευσης και 70 έργων επεξεργασίας λυμάτων σε όλη τη χώρα
- Η εκτέλεση και θέση σε τροχιά 13 μικροδρυφώρων
- Η ανακαίνιση ενεργειακής απόδοσης για 100.000 κατοικίες, εκ των οποίων τουλάχιστον 20.400 είναι ευάλωτα νοικοκυριά
- Η ψηφιοποίηση 1 δισ. υαλίδων αρχείων του κράτους.

6/11/2024 7:07πμ

Δημιουργούνται περισσότερες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας

Της **ΡΟΥΣΣΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Κόμ... αλλάζει στην ελληνική αγορά εργασίας, με ειδικότερο κλάδο υψηλής προστιθέμενης αξίας που σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του υπουργείου Εργασίας δημιουργούν περισσότερες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Πρωταγωνιστής αναδεικνύεται ο τομέας του προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, και ακολουθούν οι κατασκευές και η φαρμακοβιομηχανία, ενώ στο μεθίο των μισθών ανοδικά κινούνται και οι παραδοσιακοί κλάδοι των υπηρεσιών, όπως εστίαση, καθαρισμοί και λογιστικές δραστηριότητες. Μετά και την αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 40 ευρώ μεικτά, το στοίχημα πλέον είναι η διατήρηση αυτής της δυναμικής και η περαιτέρω σύγκλιση με τα ευρωπαϊκά επίπεδα απασχόλησης και μισθών.

Σύμφωνα με την υπουργό Εργασίας Νίκη Κεραμέως, η ελληνική αγορά εργασίας εισέρχεται σε φάση ενισχυμένων δυναμικής, με βασικά χαρακτηριστικά τη σταθερή αύξηση της απασχόλησης,

Στον τομέα προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών η απασχόληση αυξήθηκε κατά 107% από το 2019.

τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε κλάδους υψηλής παραγωγικότητας και τη σταδιακή ενίσχυση των μισθών. Μάλιστα αυτά ήταν τα στοιχεία που ενίσχυσαν την απόφαση της κυβέρνησης για αύξηση του κατώτατου μισθού στα 920 ευρώ, με πλέον καθοριστική εξέλιξη την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες το 5^ο τρίμηνο του 2025. Η επίδοση αυτή κατατάσσει την Ελλάδα στις πρώτες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης μαζί με χώρες όπως η Αυστρία, η Ισπανία και η Λετονία. Το ποσοστό αυτό υπερβαίνει σημαντικά τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (+0,1), επιβεβαιώνοντας ότι η εγχώρια αγορά εργασίας ανα-

5 σημαντικοί κλάδοι με μέσο μισθό πάνω από 2.000 ευρώ

	ΜΕΣΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΕΠΤΑΣΟΜΕΝΟΙ
 Χρηματοοικονομικά	€2.940	39.162
 Παροχή ενέργειας	€2.613	23.071
 Προγραμματισμός Η/Υ και παροχή συμβουλών	€2.324	48.515
 Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης	€2.175	12.023
 Φαρμακοβιομηχανία	€2.108	17.272

ΠΗΓΗ: ΥΠΕΚΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πτύσσεται με ταχύτερους ρυθμούς, όμως από σημαντικά χαμηλότερη βάση. Την ίδια στιγμή, η ανεργία υποχώρησε στο 8,3%, αφήνοντας περιθώρια περαιτέρω αποκλιμάκωσης μετά την εκτίναξη της μηνιαϊκής περιόδου.

Αναλυτικά, σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας, η συνολική εικόνα από το 2019 και μετά αποτυπώνει μια

ουσιαστική αντιστροφή της τάσης στην αγορά εργασίας. Έχουν δημιουργηθεί 563.000 νέες θέσεις εργασίας, ενώ η πλήρης απασχόληση έχει αυξηθεί στο 78,5%. Παράλληλα διευρύνεται η μισθολογική βάση, καθώς το 63,5% των εργαζομένων αμειβεται πλέον με πάνω από 1.000 ευρώ, έναντι μόλις 36,3% το 2019. Στο ειδικότερο της αναπτυξια-

κής αυτής δυναμικής βρίσκονται συγκεκριμένοι κλάδοι που λειτουργούν ως «μηχανές» δημιουργίας θέσεων εργασίας. Πρωταγωνιστής αναδεικνύεται ο τομέας του προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, με αύξηση της απασχόλησης κατά 107% από το 2019 και περισσότερες από 27.000 νέες θέσεις. Ακολουθούν οι κατασκευές με αύξηση 88% και σχεδόν 50.000 νέες θέσεις, η φαρμακοβιομηχανία (+61%), τα logistics (+34%) και οι υπηρεσίες υγείας (+32%). Ιδιαίτερη σημασία αποκτά και η βιομηχανία, η οποία προσθέτει πάνω από 65.000 θέσεις εργασίας, ενισχύοντας τον ρόλο της ως πυλώνα της παραγωγικής ανασυγκρότησης.

Πέρα από τη δημιουργία θέσεων, οι ίδιοι αυτοί κλάδοι διαμορφώνουν και το νέο μισθολογικό τοπίο. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας, έντε βασικοί τομείς καταγράφουν μέσες αποδοχές άνω των 2.000 ευρώ, ξεπερνώντας κατά πολύ τον μέσο μισθό των 1.516 ευρώ. Στην κορυφή βρίσκονται τα χρηματοοικονομικά με μέσο μισθό

2.940 ευρώ, ενώ ακολουθούν η ενέργεια (2.613 ευρώ), ο τομέας πληροφορικής και συμβουλευτικών υπηρεσιών (2.324 ευρώ), η έρευνα και ανάπτυξη (2.175 ευρώ) και η φαρμακοβιομηχανία (2.108 ευρώ).

Η ενίσχυση των αποδοκών συνδέεται άμεσα με τις ελλείψεις εξειδικευμένου προσωπικού αλλά και με τις τεχνολογικές εξελίξεις, όπως η αυτοματοποίηση και η τεχνητή νοημοσύνη, που αυξάνουν τη ζήτηση για υψηλής εξειδίκευσης εργαζομένους. Είναι χαρακτηριστικό ότι συνολικά 46 κλάδοι της οικονομίας προσφέρουν πλέον αποδοχές υψηλότερες από τον μέσο όρο, με το 43% αυτών να ανήκει στη μεταποίηση.

Την ίδια στιγμή, σημαντικές αυξήσεις καταγράφηκαν και σε παραδοσιακούς κλάδους υπηρεσιών. Η εστίαση σημείωσε άνοδο μισθών κατά 46%, η εννοκίαση και εκμίσθεση κατά 35%, ενώ υπηρεσίες όπως καθαρισμοί, νομικές και λογιστικές δραστηριότητες και προσωπικές υπηρεσίες κινούνται επίσης ανοδικά, αντανάκωντας τη γενικευμένη βελτίωση της αγοράς.

«Σύμβουλος» επιχειρήσεων για επενδυτικά σχέδια η εφορία

Με 5.000-50.000 ευρώ θα παρέχει σαφείς οδηγίες για το φορολογικό πλαίσιο

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η φορολογική αβεβαιότητα υπήρξε διαχρονικά από τους βασικούς ανασταλτικούς παράγοντες για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση επενδύσεων στη χώρα. Η ανάγκη για σαφήνεια και έγκυρη πληροφόρηση καθίσταται πλέον επιτακτική. Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου που δόθηκε σε δημόσια διαβούλευση («Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/Ε.Ε. σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις), επιχειρήσεις και επενδυτές αποκτούν τη δυνατότητα να απευθύνονται στη φορολογική διοίκηση και, έναντι αντιτίμου, να λαμβάνουν επίσημη και τεκμηριωμένη καθοδήγηση για την εφαρμογή της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας.

Με τη εν λόγω διάταξη, φυσικά και νομικά πρόσωπα θα μπορούν με αίτηση και με την καταβολή του σχετικού παραβόλου, το οποίο φθάνει έως και 50.000 ευρώ, να ζητούν εκ των προτέρων ερμηνεία της φορολογικής ή τελωνειακής νομοθεσίας για συγκεκριμένες μελλοντικές επενδύσεις ώστε να έχουν μεγαλύτερη ασφάλεια και να αποφεύγουν αμφισβητήσεις ή πρόστιμα. Η απάντηση θα εκδίδεται, εφόσον γίνει δεκτή η αίτηση, μέσα σε 150 ημέρες και είναι δεσμευτική για τη φορολογική διοίκηση όσο δεν αλλάζουν τα πραγματικά δεδομένα ή η νομοθεσία.

Για να προχωρήσει η αίτηση απαιτείται παράβολο τουλάχιστον 5.000 ευρώ, ενώ το συνολικό παράβολο μπορεί να κυμαίνεται από 15.000 έως 50.000 ευρώ,

Σύμφωνα με σχέδιο νόμου που δόθηκε σε δημόσια διαβούλευση, επιχειρήσεις και επενδυτές μπορούν έναντι αντιτίμου να ζητούν εκ των προτέρων ερμηνεία της φορολογικής ή τελωνειακής νομοθεσίας για συγκεκριμένες επενδύσεις, ώστε να έχουν μεγαλύτερη ασφάλεια και να αποφεύγουν αμφισβητήσεις ή πρόστιμα.

Εφόσον γίνει δεκτή η αίτηση του ενδιαφερομένου, η απάντηση θα δίνεται σε 150 ημέρες και θα είναι δεσμευτική για την εφορία.

ανάλογα με την πολυπλοκότητα, τη σωρευση ζητημάτων, τη νομική μορφή και το μέγεθος της επιχείρησης, καθώς και το αν ζητείται επίσηυση.

Παράλληλα, στο σχέδιο νόμου περιλαμβάνονται διατάξεις με τις οποίες μειώνονται τα πρόστιμα για εκπρόθεσμες μηδενικές δηλώσεις ΦΠΑ σε υπόχρεους τήρησης βιβλίων, αλλά και νέο πλαίσιο παρακολούθησης και δι-

αβίβασης πληροφοριών για συναλλαγές με κρυπτονομίσματα.

Το προβλέπει το σχέδιο νόμου:

1. Το πρόστιμο των 100 ευρώ για την εκπρόθεσμη ή μη υποβολή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου ή δήλωσης ΦΠΑ επιβάλλεται και σε υπόχρεους τήρησης βιβλίων, όταν πρόκειται για μηδενικές ή πιστωτικές δηλώσεις. Παράλληλα, προβλέπεται αναδρομική ευνοϊκή ρύθμιση με ισχύ από 19.4.2024, σύμφωνα με την οποία πρόστιμα ύψους 250 ή 500 ευρώ που επιβλήθηκαν για τέτοιες μηδενικές ή πιστωτικές δηλώσεις διαγράφονται ή συμψηφίζονται. Παράλληλα εισάγεται ειδική εξαιρεση για τους ανήλικους. Δεν επιβάλλονται πλέον πρόστιμα εκπρόθεσμων υποβολών δηλώσεων όταν ο υπόχρεος είναι ανήλικος, ενώ η εξαιρεση καλύπτει και τις δη-

λώσεις των γονέων όταν αυτές περιλαμβάνουν εισοδήματα ανήλικων τέκνων.

2. Το νομοσχέδιο προβλέπει την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών από δηλούντες παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, δηλαδή υπηρεσίες και πλατφόρμες που διαμεσολαβούν ή εξυπηρετούν συναλλαγές σχετικές με crypto-assets. Παράλληλα προστίθενται και κανόνες για την κοινοποίηση ΑΦΜ και για τις δηλώσεις πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου πολυεθνικών ομίλων, ενώ δημιουργείται ένα νέο πλαίσιο παρακολούθησης και διαβίβασης πληροφοριών για συναλλαγές σε κρυπτοστοιχεία, με στόχο να καταστεί δυσκολότερη η απόκρυψη εισοδημάτων ή περιουσιακών στοιχείων μέσω τέτοιων μέσων. Με τη νέα ρύθμιση, οι σχετικές πληροφορίες θα συλλέγονται και θα διαβιβάζονται ουσιαστικά, κατά το πρότυπο που ήδη εφαρμόζεται σε άλλους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς. Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία κεντρικού ευρετηρίου πληροφοριών κρυπτοστοιχείων. Το νομοσχέδιο προβλέπει πρόστιμα για τους δηλούντες παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων από 100 έως και 5.000 ευρώ.

3. Το Μητρώο Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ) θα αιτιολογεί από το 2027 τη γνήσια πληροφορία για την κατοικία της κύριας κατοικίας, ιδίως για ακίνητα σε μικρούς οικισμούς, στο πλαίσιο της απαλλαγής από τον ΕΝΦΙΑ. Η μεταβολή αυτή είναι ουσιαστική, διότι μέχρι σήμερα το στοιχείο της κύριας κατοικίας προέκυπτε βασικά από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Μέχρι την παραγωγική λειτουργία του ΜΙΔΑ, η κύρια κατοικία θα εξακολουθεί να αποδεικνύεται από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους.